

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати відвідування Чортківського районного управління поліції
Головного управління Національної поліції в Тернопільській області
25.08.2026**

м. Тернопіль, 2026

I. ВСТУП

На виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 25.08.2026 групою НПМ здійснено відвідування Чортківського районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Тернопільській області (далі – РУП).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Пастернак Мар'яна Романівна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Коновалова Вікторія Віталіївна, представниця громадської організації.

Відвідування відбулося у присутності Семеренка Романа Євгеновича, заступника начальника сектору моніторингу РУП, майора поліції.

Загальна інформація

РУП знаходиться у двоповерховій адміністративній будівлі за адресою: вул. І. Горбачевського, 1, м. Чортків, Тернопільська область, 48500.

Начальник РУП – Гаврилюк Сергій Васильович, полковник поліції.

На день відвідування штатна чисельність особового складу РУП становила 53 посади, з яких 9 посад вакантні, що становить 17 % некомплекту.

При вході до РУП наявна вивіска з повною назвою установи (фото 1), кнопка виклику чергового, облаштовано два підйомники та бічні поручні для маломобільних груп населення (фото 2, 3), у приміщенні РУП розміщено скриньку для звернень громадян (фото 4).

Серед позитивних напрямів удосконалення діяльності РУП слід відзначити впровадження моделі зразкового поліцейського офісу у форматі «Frontoffice», що забезпечує зручність та відкритість у взаємодії з громадянами, а також функціонування інформаційної підсистеми «Custody Records» інформаційно-комунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України» – інструмента, призначеного для забезпечення належного процесу перебування осіб у місцях несвободи та дотримання їхніх прав.

Під час відвідування РУП, затримані особи не утримувались.

На стінах вестибюлю наявні інформаційні стенди з інформацією про керівництво органу, графік прийому та іншою довідковою інформацією (фото 5).

У черговій частині РУП міститься перелік закладів охорони здоров'я, де впроваджена замісна підтримувальна терапія, а також наявні універсальні аптечки для надання домедичної допомоги.

Відповідно до вимог частини першої статті 12 Закону України «Про екстрену медичну допомогу» та Порядку підготовки та підвищення кваліфікації осіб, які зобов'язані надавати медичну допомогу, затвердженого постановою

Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 № 1115, працівники РУП пройшли підготовку щодо володіння знаннями і практичними навичками надання домедичної допомоги та отримали відповідне посвідчення.

У посадових інструкціях працівників РУП передбачені положення про заборону катувань відповідно до статті 10 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

Відповідно до вимог Інструкції із застосування органами та підрозділами поліції технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України від 18.12.2018 № 1026, усі камери відеоспостереження наявні у РУП встановлено з можливістю архівації даних строком не менше 30 діб.

У РУП облаштовані: кімната для проведення слідчих дій (фото 6), кімната для прийому громадян (фото 7), «зелена кімната» (фото 8, 9), кімната для конфіденційного побачення з захисником (фото 10).

Протягом першого півріччя 2026 року співробітниками РУП було затримано 22 особи в межах кримінального процесуального законодавства та 1 особу за вчинення адміністративного правопорушення.

Службові особи РУП забезпечують інформування про затримання осіб орган (установу), уповноважений надавати безоплатну правничу допомогу, фіксуючи час повідомлення та дані посадової особи, яка його отримала, у журналі інформування центрів з надання безоплатної правничої допомоги затриманим.

Під час відвідування групою НПМ оглянуті службові кабінети співробітників РУП, предметів, які можуть бути застосовані для катування чи психологічного тиску, не виявлено.

Фактів заподіяння працівниками РУП тілесних ушкоджень затриманим особам під час відвідування РУП представниками НПМ не встановлено.

У РУП наявне найпростіше укриття, яке відповідає вимогам законодавства, що підтверджується Актом обстеження об'єкта фонду захисних споруд цивільного захисту від 20.08.2026 року № 838.

Попередні зауваження

Попереднє відвідування РУП групою НПМ здійснено 23.10.2021.

За результатами попереднього відвідування надано наступні рекомендації:

1. Головному управлінню Національної поліції в Тернопільській області:

Вжити заходів до попередження катування та неналежного поводження у Чортківському районному відділу поліції, зокрема щодо:

1.1. завершити обладнання та забезпечити функціонування у РУП кімнат для затриманих осіб, для конфіденційного побачення із адвокатом та для проведення слідчих дій, укомплектувавши їх відповідно до положень Інструкції з організації діяльності чергової служби органів (підрозділів) Національної

поліції України, затвердженою наказом МВС України від 23.05.2017 року № 440 (далі – Інструкція);

1.2. доступності особам з інвалідністю на кріслах колісних шляхом облаштування маршруту для проїзду у приміщення РУП, відповідно до встановлених державних будівельних норм.

2. Керівнику РУП:

2.1. забезпечити функціонування камер відеоспостереження у приміщеннях РУП з функцією архівування впродовж визначеного терміну та розмістити інформацію про його проведення;

2.2. провести навчання з відповідальними особами щодо оформлення відповідних журналів згідно з вимогами Інструкції, забезпечити контроль за їх веденням;

2.3. забезпечити наповнення медичної аптечки необхідними та придатними для використання лікарськими препаратами, скласти перелік закладів, які надають замісну підтримувальну терапію;

2.4. встановити на дверях службових кабінетів таблички із зазначенням на них посад та прізвищ працівників;

2.5. встановити книгу скарг та пропозицій у доступному для громадян місці, забезпечити належний розгляд усних звернень громадян та надання їм відповідей, облаштувати поштову скриньку для подачі письмових звернень.

У ході відвідування групою НПМ встановлено, що більшість рекомендацій виконано.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права не бути підданому катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню

1. У РУП наявна кімната для затриманих (далі – КЗ) (фото 11), однак у порушення підпункту 1 пункту 1 розділу VII Інструкції вона фактично не функціонує відповідно до наказу Головного управління Національної поліції в Тернопільській області від 06.06.2019 № 1475 «Про припинення функціонування окремих кімнат для затриманих».

Перебування затриманих осіб у РУП без поміщення їх до кімнат тимчасового затримання може призводити до утримання таких осіб в умовах несвободи у спосіб, не передбачений законодавством, а також до неналежного забезпечення їх необхідним харчуванням, питною водою, можливістю безперешкодного користування санітарними приміщеннями тощо.

Порушення права на життя та безпеку

2. У РУП наявний план евакуації та вогнегасники, однак у порушення Правил пожежної безпеки, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 30.12.2014 № 1417, РУП не обладнано автоматичною пожежною сигналізацією.

3. При перевірці придатності вогнегасників до застосування, було встановлено, що всі вони є придатні для використання в разі виникнення пожежі. Разом з тим, розміщення вогнегасників у приміщенні РУП не відповідає вимогам п. 6 Розділу 3 Правил експлуатації та типових норм належності вогнегасників, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 15.01.2018 № 25, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 23.02.2018 за № 225/31677, де зазначено, що переносні вогнегасники розміщують шляхом навішування за допомогою кронштейнів на вертикальні конструкції на висоті не більше 1,5 м від рівня підлоги до нижнього торця вогнегасника і на відстані від дверей, достатній для їх повного відчинення, або встановлюють у пожежні шафи пожежних кранкомплектів, на пожежні щити, стенди, підставки та спеціальні тумби (фото 5).

Порушення прав осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення

4. Відповідно до вимог Державних будівельних норм В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення», затверджені наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30.11.2018 № 327 (далі – ДБН Інклюзивність), доступність для маломобільних груп населення повинна забезпечуватися фізичною можливістю і зручністю потрапляння та пересування об'єктом.

Приміщення РУП не у повній мірі пристосоване для відвідування маломобільними групами населення, зокрема:

у порушення вимог пункту 8.3.1 ДБН Інклюзивність у РУП не встановлено належних засобів доступності для осіб із порушеннями зору, а саме: відсутні тактильні покажчики, інформаційні таблички зі шрифтом Брайля, вказівники з рельєфним покриттям, контрастне маркування сходів та інші тактильні елементи доступності, необхідні для забезпечення самостійного орієнтування осіб із порушеннями зору.

На маршруті доступу до приміщення РУП між двома підйомниками наявна сходинка (перепад рівня підлоги), що перешкоджає безбар'єрному пересуванню осіб, які користуються кріслами колісними, та може ускладнювати або унеможливити їх самостійне переміщення без сторонньої допомоги. Водночас край сходинки не має контрастного маркування, що створює додаткову перешкоду для безпечного пересування осіб із порушеннями зору (фото 12).

У порушення пункту 11.5 ДБН Інклюзивність у РУП відсутній санвузол, адаптований для потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, наявність якого є обов'язковою.

Інші порушення

5. Облік осіб, які перебувають у РУП ведеться з порушенням вимог, передбачених Інструкцією. А саме, під час відвідування виявлено порушення ведення Журналу обліку доставлених, відвідувачів та запрошених, зокрема

порядку реєстрації осіб. Так, інформація про членів групи НПМ не внесена до даного журналу.

6. У порушення вимог абзацу другого частини першої статті 6, частини другої статті 12 Закону України «Про захист персональних даних», не всі місця РУП, де встановлено камери відеоспостереження містять попереджувальні знаки щодо здійснення відеоспостереження, зокрема при вході до РУП (фото 12).

ІІІ. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Головному управлінню Національної поліції в Тернопільській області:

1.1. Забезпечити контроль за усуненням порушень, виявлених в ході відвідування відділення поліції.

2. Чортківському районному управлінню поліції Головного управління Національної поліції в Тернопільській області:

2.1. Вжити заходів спрямованих на відновлення функціонування та облаштування КЗ відповідно до міжнародних та національних стандартів.

2.2. Обладнати РУП автоматичною пожежною сигналізацією.

2.3. Розмістити вогнегасники відповідно до вимог п. 6 Правил експлуатації та типових норм належності вогнегасників, затверджених Наказом Міністерства внутрішніх справ України від 15.01.2018 № 25, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 23.02.2018 за № 225/31677.

2.4. Створити для маломобільних груп населення відповідні умови доступу до приміщень РУП.

2.5. Забезпечити належне ведення Журналу обліку доставлених, відвідувачів та запрошених до РУП.

2.6. Розмістити попереджувальні знаки у місцях встановлення камер відеоспостереження.

Додаток: фототаблиця на 3 арк.

**Керівник групи НПМ
головний спеціаліст Відділу
сприяння роботі регіональних
представництв
Секретаріату Уповноваженого
Верховної Ради України
з прав людини**

Мар'яна ПАСТЕРНАК

Фототаблиця до звіту

Фото 1

Фото 2

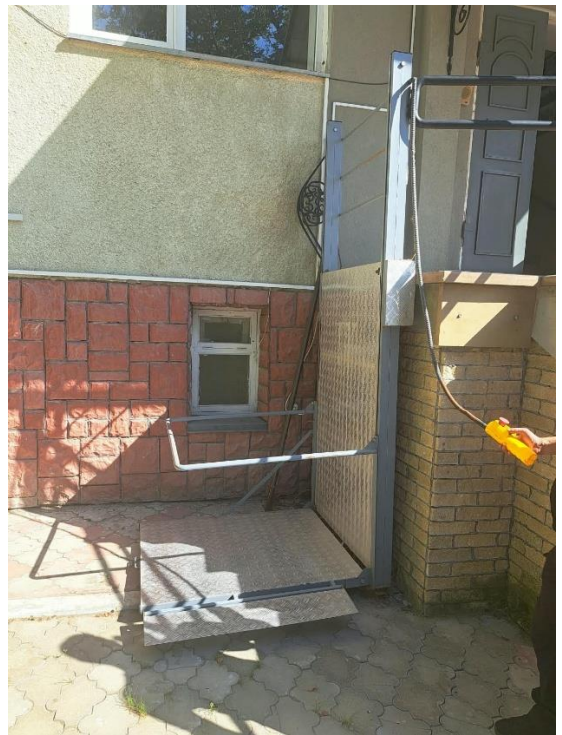

Фото 3

Фото 4

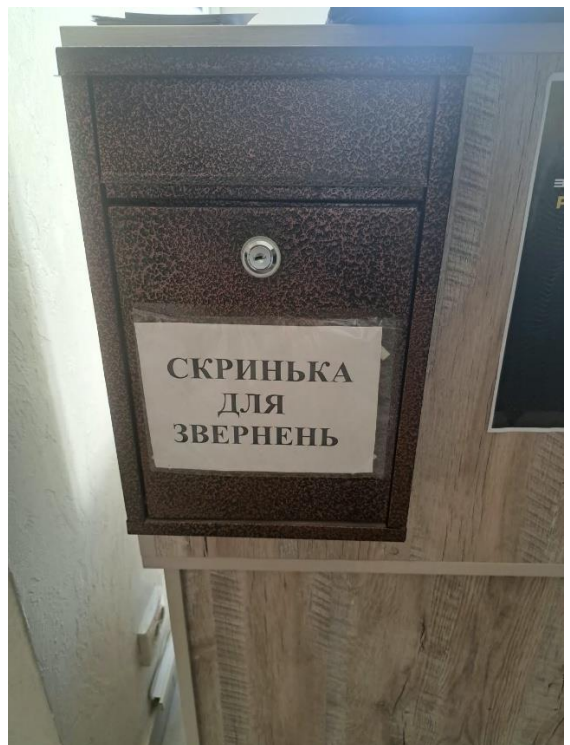

Фото 5

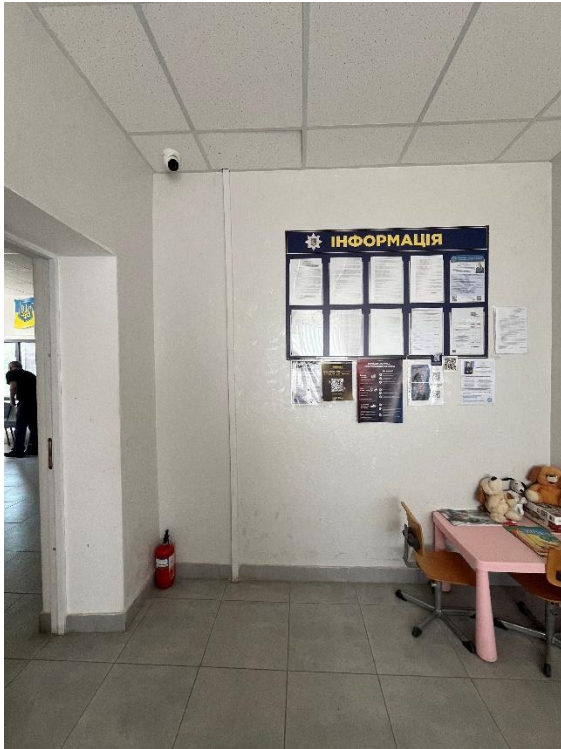

Фото 6

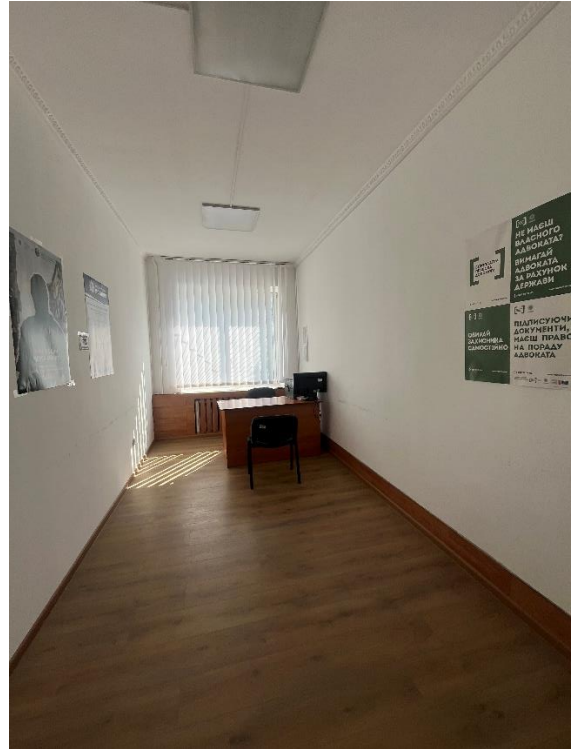

Фото 7

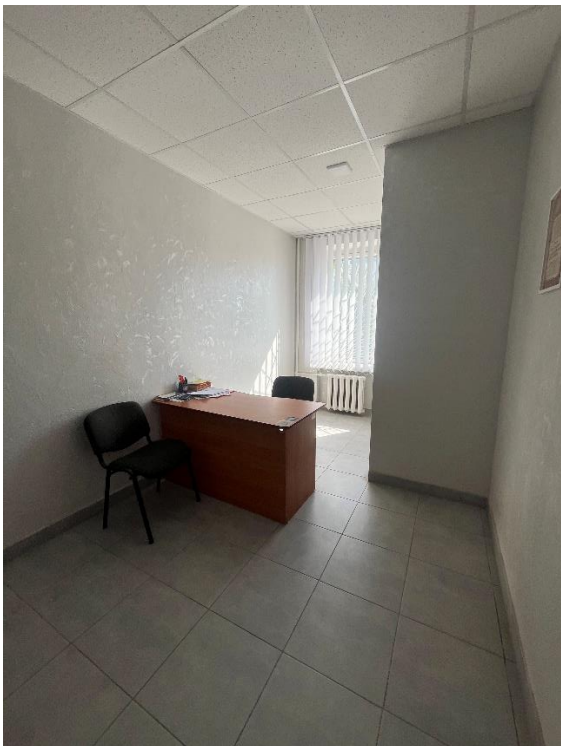
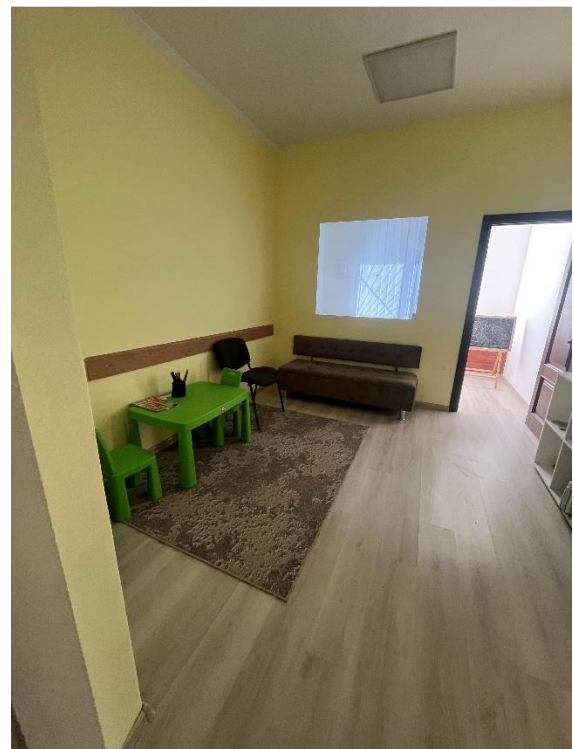

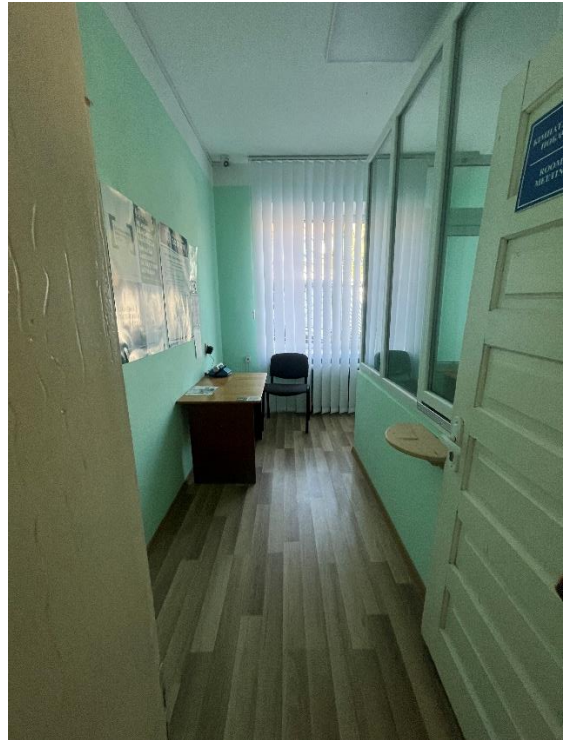
Фото 8

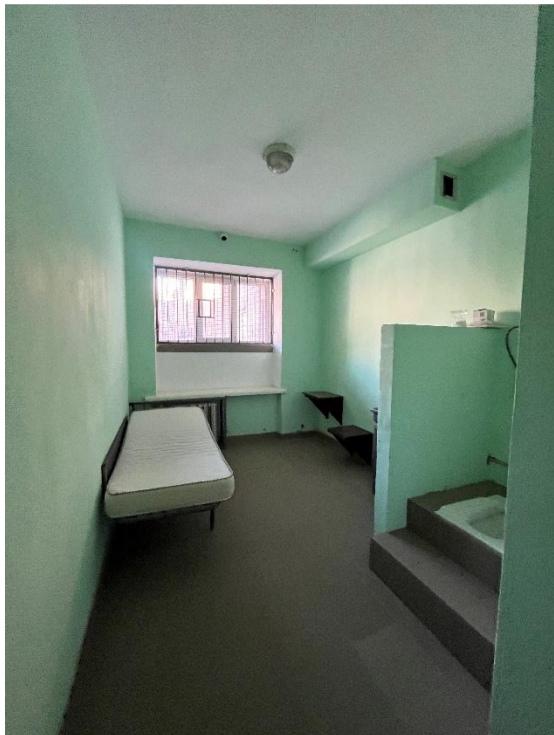
Φoto 9

Φoto 10

Φoto 11

Φoto 12

